

Profesorius

AUGUSTAS PRONCKUS

Augustas Pronckus gimė 1922 m. gegužės 22 d. Skuodo rajone Gedrimų kaime. 1930-1936 metais mokėsi Ylakių pradžios mokykloje, vėliau - Vilniaus 1-oje berniukų ir Mažeikių gimnazijose. 1945-1950 metais studijavo mediciną Vilniaus universitete.

Baigęs Medicinos fakultetą, pradėjo dirbti Vilniaus I-oje tarybinėje ligoninėje chirurgo-ordinatoriumi.

1952 m. jaunas gydytojas buvo priimtas aspirantu į Medicinos fakulteto Bendrosios chirurgijos katedrą. Būdamas aspirantu parašė ir 1955 m. apgynė medicinos mokslų kandidato disertaciją "Opinių ligų skrandžio sekrecijos ir motorikos kitimai pirmomis paromis ir tolimesniame laikotarpyje po skrandžio rezekcijos".

1956 m. Medicinos fakultete paskelbtame konkurse A.Pronckus išrenkamas Hospitalinės chirurgijos katedros vyr. dėstytoju, o tą pačių metų rudenį - šios katedros docentu.

Nuo 1956 iki 1980 metų A.Pronckus Vilniaus chirurgų draugijos Valdybos narys, nuo 1980 m. - šios draugijos Valdybos pirmininkas, nuo 1965 m. jis yra ir Lietuvos chirurgų asociacijos Valdybos narys, o nuo 1995 metų - šios asociacijos prezidentas.

1965 m. A.Pronckus apgynė medicinos mokslų daktaro disertaciją "Pleuros ertmės obliteracija po pulmonektomijos ir komplikacijų profilaktika bei gydymas", kurioje tyrė pleuros ertmės obliteracija po pulmonektomijos, komplikacijas, jų profilaktiką ir gydymą. Prof. A.Pronckus eksperimentais ištyrė morfologinius bei funkcinius pokyčius po pulmonektomijos likusiame plautyje ir krutinės ląstoje. Jis pasiūlė ir pritaikė klinikoje profilaktines priemones nuo pooperacinių empiemų, surado jų gydymo būdą. Apgynus disertaciją, Vilniaus universiteto Mokslinė taryba suteikė A.Pronckui profesoriaus vardą (1967 m.). Tais pačiais metais jis tampa Hospitalinės chirurgijos katedros profesoriumi, o nuo 1986 m. - šios katedros vedėju.

Plaučių chirurgijos technikos ir taktikos srityje prof. A.Pronckus tobulino bronchų bigės užsiuvimo metodiką, kuri buvo panaudota Sąjunginiame tuberkuliozės mokslo tyrimo institute Maskvoje. Profesorius gilinosi ir į stemplės ligų gydymą: pasiūlė ir pritaikė praktikoje stemplės operacijas, bei transabdominalinį priėjimą, mažiau traumuojantį negu torakodiafragminis pjūvis.

Prof. A.Pronckus yra plataus diapazono chirurgas. Be plaučių operacijų, jis ėmėsi ir širdies operacijų (komisūrotomijų), kurias universiteto klinikose 1959 m. pradėjo drauge su A. Sučila. Šios ir kitos korekcinės širdies operacijos 1959-1963 m. buvo atliekamos gana plačiai. Jų A.Pronckus

padarė daugiau kaip 200. Be minėtųjų operacijų, prof. A.Pronckus atliko aortos vožtuvų angos stenozės, Batalo latako, perikardo suaugimų ir kitokias operacijas.

Prof. A.Pronckus nuolat dalyvauja mokslinėse konferencijose skaitydamas pranešimus: 1974 m. Erfurto medicinos akademijos jubiliejinėje konferencijoje skaitė pranešimą "Skrandžio kraujavimai", 1990 m. Rygoje Baltijos šalių chirurgų suvažiavime - "Perforuotų opų chirurginis gydymas", 1996 m. Duisburge chirurgų konferencijoje - "Skrandžio opaligės chirurginis gydymas" ir kt.

Prof. A.Pronckus paskelbė straipsnių apie skrandžio opų chirurginį gydymą, stemplės vėžio diagnostiką, širdies dviburių vožtuvų angos išplėtimo būdus. Jam vadovaujant, buvo paruošta ne viena disertacija. Sukaupią patirtį prof. A.Pronckus perduoda jauniems gydytojams.